

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/97/2019
Identifikačné číslo spisu:	4117204414
Dátum vydania rozhodnutia:	29.05.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Katarína Slováčková
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:4117204414.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne S.. H. Z., bytom R., K. XXX/XX, proti žalovaným 1/ Mestu Nitra, so sídlom v Nitre, Štefánikova trieda 60, IČO: 00 308 307, 2/ MARENČÍK dražby, s.r.o., so sídlom v Nitre, Snežienková 1726/4, IČO: 48 172 022, zastúpenej MARENČÍKOVÁ advokát, s.r.o., so sídlom v Nitre, Snežienková 4, IČO: 50 451 456, 3/ X.. F. H., bytom Q., B. Q.. E. XX, zastúpenému JUDr. Marekom Ďuranom, advokátom so sídlom v Nitre, Štefánikova 34, o neplatnosť dobrovoľnej dražby a o návrhu žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia, vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 16 C 18/2017, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 15. decembra 2017 sp. zn. 9 Co 385/2017 takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaní majú proti žalobkyni nárok na náhradu trov dovolacieho konania v celom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nitra (ďalej len „súd prvej inštancie“) uznesením zo 14. septembra 2017 č. k. 16 C 18/2017-242 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia z 22. augusta 2017 v časti uloženia povinnosti žalovanému, aby nenakladal s osobnostnými právami žalobkyne a jej syna X.. K. Z. a tiež s právami a službami spojenými s riadnym užívaním 3-izbového bytu na K. XXX/XX, nachádzajúceho sa na 6. poschodí, 7. n. p., blok XXX na sídlisku A., R. odmietol. V poradí druhým výrokom nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil žalovanému 3/ zdržať sa vypratania nehnuteľností v kat. území K., obec R., okres Nitra zapísaných na LV č. XXXX, a to 3-izbového bytu č. XX, nachádzajúceho sa v bytovom dome na K. B. C. R. so súpisným číslom XXX, vchod o. č. XX, na 7. p., postaveného na parcelách registra "C" č. XXX/XX - zastavané plochy a nádvoria o výmere 187 m², č. 425/40 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 188 m², č. 425/41 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 198 m², č. 425/42 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 25 m², č. 425/43 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 90 m² a k nemu prislúchajúcemu podielu priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach bytového domu a spoluvlastníckemu podielu k pozemku, žalobkyňou a jej synom X.. K. Z., a to až do právoplatného skončenia konania vo veci určenia neplatnosti dobrovoľnej dražby vedenej na Okresnom

súde Nitra pod sp. zn. 16 C 18/2017.

2. Krajský súd v Nitre (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovaného 3/ uznesením z 15. decembra 2017 sp. zn. 9 Co 385/2017 uznesenie súdu prvej inštancie v jeho napadnutom vyhovujúcom výroku týkajúcom sa uloženia povinnosti žalovanému 3/ zdržať sa vypratania nehnuteľností žalobkyňou a jej synom X.. K. Z. zmenil tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. V odôvodnení uviedol, že žalobkyňa dôvodnosť jej nároku vo vzťahu k spornej nehnuteľnosti, ako i existenciu právneho vzťahu k nehnuteľnosti, ako aj stranám sporu, odvodzovala zo Zmluvy o uzatvorení budúcej zmluvy z 28. januára 1999, na základe ktorej malo dôjsť zo strany vlastníka Mesta Nitry (žalovaný 1/) k odpredaju predmetného bytu do jej vlastníctva. Zo skutkových okolností veci je však zrejmé, že právo žalobkyne ako nájomcu predmetného bytu zaniklo v dôsledku výpovede prenajímateľa z nájmu bytu z 28. januára 2009 v zmysle ustanovenia § 711 ods. 1 písm. d/ Občianskeho zákonníka z dôvodu, že si neplnila riadne svoje povinnosti nájomcu bytu a neplatila nájomné a úhrady za plnenia poskytované s užívaním bytu za obdobie dlhšie ako tri mesiace, pričom k 31. januáru 2009 dlhovala prenajímateľovi sumu 740,79 eur. Rovnako je zrejmé, že rozkazom na plnenie, vydaným Okresným súdom Nitra dňa 28. októbra 2010 č. k. 18 C 200/2010-18, právoplatným 20. decembra 2010, bola žalobkyňi uložená povinnosť vypratať predmetný byt a toto rozhodnutie je exekučným titulom na vykonanie exekúcie prebiehajúcej na súde. Tieto skutočnosti, ako i ďalšie svedčiacie o tom, že Mestské zastupiteľstvo v Nitre odpredaj bytu žalobkyňi neschválilo, keď z odpredaja vyňalo byty, ktorých nájomcovia pre neplnenie si povinností spojených s nájmom majú výpoveď z nájmu, resp. exekúciu, potom osvedčujú len tú skutočnosť, že žalobkyňa nepreukázala existenciu základného právneho vzťahu, v danom prípade viažuceho sa k nehnuteľnosti - bytu s príslušenstvom, z ktorého by bolo možné osvedčiť záver o existencii právneho vzťahu medzi stranami sporu ako základného predpokladu na nariadenie neodkladného opatrenia. Napriek tomu, že žalobkyňa sa odvoláva počas celého konania na Zmluvu o budúcej zmluve z 28. januára 1999, z obsahu spisu je zrejmé, že žalobkyňa po dobu niekoľkých rokov nemá k danej nehnuteľnosti žiadny právny vzťah a bez existencie takéhoto vzťahu ju dlhodobo obýva. Odkaz žalobkyne na zmluvu o budúcej zmluve nemá právnu relevanciu a v kontexte s úkonmi následnými vo vzťahu k spornému bytu stratil akékoľvek svoje opodstatnenie. Žalobkyňa neosvedčila, že je tu právny vzťah medzi stranami sporu, následne ani neosvedčila, že jej právo, resp. nárok je ohrozené alebo porušené a že do daného vzťahu je potrebné operatívne zasiahnuť formou neodkladného opatrenia. Odvolací súd preto dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné v jeho napadnutom vyhovujúcom výroku zmeniť v zmysle ustanovenia § 388 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnuť.

3. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala včas dovolanie žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“), prípustnosť ktorého odôvodnila tým, že odvolací súd jej nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f/ CSP. Namietala, že odvolací súd v konaní posudzoval skutočnosti, ktoré v tomto konaní s rozhodnutím vo veci samej nesúvisia a pre rozhodnutie o nariadení neodkladného opatrenia sú irelevantné. Svojím rozhodnutím ohrozil ochranu porušených práv a právom chránených záujmov žalobkyne, ktorá predložila súdu dôkazy súvisiace s prejednávanou vecou. Posudzoval tvrdenia žalovaného 3/, ktoré s touto prejednávanou vecou nesúvisia, pretože predmetom konania bola iná nehnuteľnosť - byt, ktorej prevod bude predmetom dokazovania v následnom konaní a rozhodnutí vo veci samej. Žalovaný opomína skutočnosť, že predmetom dražby bol byt č. XX, nachádzajúci sa v strednej sekcii bytového domu na 7. poschodí (8. nadzemnom podlaží), vo vchode č. 2 (bytový dom s troma vchodmi), nie byt žalobkyne ani byt č. XX na K. XX C. R.. Na základe uvedeného navrhla uznesenie odvolacieho súdu zrušiť.

4. Žalovaná 2/ a žalovaný 3/ vo svojich vyjadreniach k dovolaniu navrhli dovolaciemu súdu dovolanie žalobkyne odmietnuť ako neprípustné; žalovaný 1/ sa k dovolaniu žalobkyne nevyjadril.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia

dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

6. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (viď napríklad rozhodnutia sp. zn. 2 Cdo 165/2017, 3 Cdo 14/2017, 4 Cdo 157/2017, 5 Cdo 155/2016, 8 Cdo 67/2017). Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 209/2015, 3 Cdo 308/2016, 5 Cdo 255/2014).

7. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

8. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP); v danom prípade žalobkyňa v dovolaní namietala, že v konaní došlo k vade uvedenej v § 420 písm. f/ CSP.

9. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. V zmysle vyššie citovaného § 420 CSP je teda dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd vymenovaných v § 420 písm. a/ až f/ CSP. Spoločným znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 420 CSP, je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej, alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Pokiaľ je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ CSP irelevantné, či k dovolateľom namietanej procesnej vade došlo alebo nedošlo.

11. V prípade, že dovolateľka vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z § 420 CSP, dovolací súd skúma prednostne, či ide o rozhodnutie v ňom uvedené; k preskúmaniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľky o existencii procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ CSP pristupuje len vtedy, ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu uvedenému v tomto ustanovení. V danom prípade je dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo zmenené uznesenie súdu prvej inštancie v jeho napadnutom vyhovujúcom výroku tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol zamietnutý.

12. Dovolací súd zastáva názor, podľa ktorého uznesenie, ktorým odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvej inštancie v jeho napadnutom vyhovujúcom výroku tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, nie je rozhodnutím odvolacieho súdu vo veci samej. Rozhodnutím odvolacieho súdu vo veci samej je rozsudok, ktorým odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie buď potvrdzuje alebo mení, ale napr. i rozhodnutie o neodkladnom opatrení, ak samotné neodkladné opatrenie konzumuje vec samu (pozri rozhodnutie NS SR sp. zn. 5 Obdo 76/2016 a odbornú právnickú literatúru - Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol.: Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. Beck, str. 458). Uznesenie, ktorým odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvej inštancie v jeho napadnutom vyhovujúcom výroku tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia

zamietol, nie je ani rozhodnutím, ktorým sa konanie (o veci vymedzenej návrhom na začatie konania) končí. V danom prípade naďalej prebieha spor o určenie neplatnosti dražby, teda vec sama, ktorá doposiaľ nie je právoplatne skončená a súd prvej inštancie o nej stále koná a rozhoduje.

13. Žalobkyňa dovolaním napadla uznesenie odvolacieho súdu zmeňujúce uznesenie súdu prvej inštancie v jeho napadnutom vyhovujúcom výroku tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol zamietnutý. Keďže v danom prípade nejde o rozhodnutie vo veci samej ani o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí, nie je proti nemu dovolanie podľa § 420 CSP prípustné.

14. Vzhľadom na to, že dovolanie žalobkyne smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, najvyšší súd ho odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP bez toho, aby sa zaoberal vecnou dôvodnosťou podaného dovolania.

15. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

16. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.